GAZETY POLSKIE

Anno 1736 N: 96.

Z Warszáwy dnia 6. Czerwca. W przeszły Czwartek iáko w dźień *SACRATISSIMI CORPORIS Xsti* w Kollegiaćie tuteyszey S. JANA Nayj. Krolestwo Jchmść Summie przez J. W. Jmći X. Załuskiego Biskupa Nominata Łuckiego Kanclerza W. Koronn. celebrowáney *circa Insignia* Pobożnośći *exempla* w przytomnośći JJ. WW. Senatorow Duchownych y Swieckich y Ministrow *adcrant.* y Procesiyi przy śpiewánych przed Ołtarzami Ewangeliach w tymże Kośćiele assystowáli. Pod czas ktorey Artylerye tuteysze hucznym z Armat bićiem kilkakrotnie applaudowáły. I lubo miáłá bydź po Mieśćie Procesiya, iakoż *eo fine* Ołtarz w Zamku tuteyszym piekną náder proporcyą z akkomodowánemi festonami wystáwiono, szpalerámi Rzeczyp. *ab intra* Zamek adornowáno, Ołtarze w Mieśćie *ob Majorem Gloriam Dei* według zwyczaiu erygowáno, Kámienice práwie wszytkie obićiámi przyozdobiono y Ulice umaiono, Regimenty dwa; Nayj. Krolewicza Jmći Xawiera dwiema liniami po cáłym Mieśćie rozstawiono, y drugi Gwardyi Koronney. Jednak dla niepogodnego Niebá, tá dyspozycya *immutari* musiałá. W przeszłą Niedźielę od WW. XX. Missionarzow tuteyszych do Pałácu J. K. Mći publiczna odprawiłá się Procesiya, w ktorym Ołtarz podobną (iáko się tak rok doniosło) był erygowány Symmetryą, Ulice z kolumn erygowánych, złotemi festonámi przyozdobionych *circum circa* Ołtarza piekną akkomodowáno inwencyą. Tey Procesiyi Nayj. Krolestwo Jchmść assistowáli. Regimenty wzwyż wyrażone na Dźiedźincu z ręczney strzelby ogniem bieżącym, á Artylerye hucznym z armat applauzem kilkakrotnie słyszeć się dáły. Przez cáłą Oktawę. Nayj. Krolowa Jeymść w Kośćiele WW. OO. Reformatow tuteyszych ná Rannym y Nieszpornym przytomna bywa Nábożeństwie.

J. O.

J. O. Xżę Jmść Potocki Prymas Korony Polſkiey y W X. Litt. z Łowicza *in dies tu ſperatur.* J. W. Jmść. X. Szembek Biſkup Kuiawſki dnia wczorayſzego z Gdańſká tu ſzczęśliwie przybywſzy *Salutationis* u Nayj. Krołeſtwa Jchmćiow audiencyą expediował.

W przeſzły Poniedziałek w Miaſteczku Piaſecznie nazwanym do Staroſtwa J. W. Jmść P. Graffa Sułkowſkiego Koniuſzego y Miniſtra *Status Saxonici* należącym Kośćioł *vetuſtate temporum* nadruynowany, a *impenſis* J. W. Jmći Pana Staroſty tamecznego z Ołtarzami *novo* erygowanemi zrekrutowany. J. W. Jmść X. Kobielſki Suffragan Kujawſki Nominat Kamieniecki Kanclerz Krolowey Jeymći, *Pontificaliter* rekonciliował, y Krzyż benedykował. Temu aktowi J. W. Jmść Pani Graffowa *de Kolowrat* naywyżſza Ochmiſtrzyni Dworu y inne Damy, tudzież JJ. WW. Ichmść Kanclerz wielki Koronny, Dębowſki Nominat Płocki, Dębowſki Piſarz Koronny, Ceſarſki y Moſkiewſki Miniſtrowie, Brüchl Podſkarbi y Miniſter *Status Saxonici* y z Jeymćią, y innych wielu *aderant.* Po ktorym Akcie J. W. Jmć P. Graff Sułkowſki, wtymże Miaſteczku *magnificentiſſime penes multa pocula* wſzytkich częſtował.

Przeſzłą Pocztą z Berlinſkich gazet *de data 4. Maji* z Paryża donioſło ſię *de fatali flamma* Rzymu, co *non verificatur.*

Ad complementum przeſzłą pocztą wyrażonych ſą tu przytomni JJ. WW. Ichmść Załuſki Płocki Sekretarz Koronny, Roſtkowſki Łucki Suffraganowie, Sierakowſki Kuſtoſz Koronny, Sapieha Proboſzcz Wileńſki, Rybiński Generał Artyleryi Koronny Sierakoſki ſtrażnik Koronny, Szymanowſki Wyſzogrodzki, Laſocki Goſtyńſki Staroſtowie, y innych wielu.

J. W. Jm P. Graff Sedlnicki Podkoniuſzy W. X. Litt. *recenter* tu zawitawſzy, dnia dźiśieyſzego *Salutationis* miał u Nayjaś. Krołeſtwa Jchmćiow audiencyą.

Z Krakowa die 1. Junij. J. O. Xże Jmść Lipſki Biſkup Krakowſki ztąd w tych dniach do Kielc wyieżdza. J. W. Jmść P. Poninſki Referendarz Koronny Marſzałek Generalney Konfederacyi z Jeymośćią *ultimis elapſi* z Częſtochowey tu zawitał, ktory w Dobrach ſwoich Wola nazwanych na febrę zapadłſzy,

dotych

dotych czas *ſubſiſtit*, za melioracyą zdrowia do Warſzawy *movebit greſſum.* Woyſka Roſſyiſkie od Rhenu przez naſze Woiewodztwo maſzeruią do Páńſtw ſwoich.

Z Wilna dnia 27 Maja. Wiazd J. O. Xćia Jmći Michała Korybutha Wiśniowieckiego Woiewody Wilenſkiego Hetmana Wielkiego W. X. Litt. ná Woiewodztwo tuteyſze *Innoteſcentialibo dnia 5. Praſen.* ogłoſzony, dnia wczoraySzego *in numeroſiſſima* JJ. OO. JJ. WW. WW. Senatorow, Officialiſtow, Urzędnikow y Obywatelow Prześ. Prowincyi Litewſkiey *frequentia*, tudźieſz *in aſſiſtentia* WW. Jchćiow PP. Generałow, Pułkownikow, Sztab y Ober Officierow, Woyſká W. X. Litt. *Solemni Pompa apparatu & Magnificentia* do tuteyſzey Metropolii takowym odprawił ſię ſpoſobem. Przybywſzy J. O. Xżę Jmśc Wwda Wilenſki Hetman Wielki z Xiężną Jeymośćią do Niemieży Dobr o milę od Wilna leżących codźiennie od J. O. Trybunału tuteyſzego y rożnych Jchmośćiow odbierał wizyty. *Die 24. praſentis* J. O. Xżę Jmśc Kaſztelan Trocki Hetman Polny W. X. Litt. w kompanii z J. W. Jm. P. Sapiehą Generałem Artyleryi W. X. Litt. w liczney kwocie Jchciow PP. Woyſkowych przybył. Dnia publicznemu Wiazdowi náznaczonego Przeſ: Woiewodztwo Wilenſkie w znaczney lidzbie rzędno y bogato z Chorągwią, tudźieſz Powiat Oſzmiańſki y Lidzki *obviam* o w puł mili z tąd wyiachali y *vota* J. O. Xciu Jmci Woiewodźie złożyli. Po ktorych przybyciu o godźinie *circiter* Oſmey z raná Aſſyſtencye z Woyſkowemi Kápelámi, kotłámi, Trąbámi y bębnámi ku Miáſtu *hac formalitate* ruſzyły ſię. *Præcedebant* naprzod *ſuo Ordine* rożne Pułki tudźieſz Chorągwie Poważne W. X. Litt. Huſarſkie Pancerne y Petyhorſkie, ktore *ſequebantur* Dragonie konne; Zá ktoremi *procedebant*, Jnfanterye tuteyſzey Prowincyi y Artylerya. Naſtąpiły po nich Janczarſkie Chorągwie Wielkiey y Polney Buławy. Potym WW. Jchmść Generałowie, Pułkownicy Rotmiſtrzowie, Porucznicy Polſkiego y Cudzoźiemſkiego Authoramentu. Szły zá tą (ktora *praibat*) Aſſyſtencyą, Karety bardzo bogate rożnych Jchmćiow, á zá niemi koni dźielnych kilkadźieſiąt Tureckich bardzo bogátemi garniturámi przyozdobionych, rzędami

dami przybránych, ná śiądzeniach Tarcze, Pałáſze, Kołczány y inne rycerſkie *Inſignia* od złotá y kámieni drogich máiących, prowádźili maſztalerze nową barwą przybrani ponſową. *Tandem in Comitatu* JJ. OO. JJ. WW. Xiążąt Jchmćiow, Hetmana Polnego y Kraycżego W. X. Litt. Marſzałká Trybunału, tudźieſz JJ. WW. Senatorow, Generała Artyleryi, y Deputatow J. O. Xżę Jmść Wwda Wilenſki Hetman ná pięknym Tureckim koniu iechał, około konia Paiucy pieknie przybrani aſſyſtowáli. Chorągwie Kupieckie Polſkie y Niemieckie z muzyką y kotłámi podług zwyczaiu, tak że y Cechy wſzytkie tuteyſzey Metropolij *Agmen Claudebant*. Za zbliżeniem ſię do Bramy Wilenſkiey. Magiſtrat tuteyſzy *Ore* Jm. P. Prezydenta witał zá Brámą. WW. OO. Karmelici Boſſi łáćinſkim ſtylem *Salutationis & gratulationis vota* złożyli, dla Czaſu zaś ſkracaiącego ſię Jchmćiow XX. *Societatis Jeſu* od S. Kazimierza, y WW. OO. Bázylianow od S. Troycy *intenſa vota* do innego odłożył czáſu z wdzięczną *pro intenſo affectu* oświadczywſzy ſię Xżę Jm. rekognicyą. Po przybyćiu do Zamku *Te Deum laudamus* przy nieuſtannym ſtrzelaniu ſpiewano. Po ktorym J. W. Jm. X. Zienkowicz Biſkup Wilenſki w Aſſyſtencyi Prześw. Kápituły *Pontificaliter* Wotywę celebrował, á Kazánie miał W. Jm. X. Zołkowſki Kanonik Wilenſki. *Finitâ devotione* nieuſtannym ogniem przy rezonancyi rożney kápeli Applauz czyniono. Prześwietna Akademia Wilenſka y Jchmść *Scholarum Piarum* Panegiryki J. O. Xćiu Jmći Woiewodźie oddawáli. *Interea* z Kośćioła *ad locum* ufundowania Grodu *ex munere* Wojewodztwa Wilenſkiego J. O. Xiąże Jmść *greſſum movit.* gdzie WW. Ichmość PP. Petruſewicz Cześnik na Podwojewodztwo Wilenſkie, Czyż na Sędztwo, Łoyko Woyſki Oſzmianſki na Piſárſtwo Grodzkie *juramenta ſolitâ praxi* wykonali, *& ſtyli verborumq; elegantia* za konferowane ſobie Urzędy Xięćiu Jmśći dziękowali. Z Zamku do Pałacu Sapieżynſkiego na Dominikanſkiey Ulicy leżącego J. O. Xżęta Ichmść JJ. WW. Biſkup Wilenſki, Karp Nominat Zmuydzki, Senátorowie, Deputaci, y wſzyſcy prawie *Diſtinctionis, Dignitatis* Woyſkowi *proceſſerunt*,

gdzie

gdzie u kilk u ſtołow przy ſpełnianiu zdrowia Nayjaſnieyſzych: Krola Jmśći AUGUSTA III. Krolowey Jeymśći y Familii, Xćia Jmśći Wwdy, *Proſperitatis Publicæ* y innych *ſolenniſſime* traktowano.

Ze Lwowa die 30. Maij. Dnia 28. *præſentis* ſamym wieczorem *circiter* o godzinie ſiodmey J. W. Jmść Pan Humiecki Wwda Podolſki w Pałacu ſwoim *munitus Sacramentis* z piękną barzo dyſpozycyą, ztym ſię pożegnał ſwiátem, Ktorego *fata* dzwony po Kośćiołach ogłaſzáią.

Z Lublina die 3. Junij. J. O. Trybunał tuteyſzy *ſolito more* ſądzi ſię. *Fata* J. W. Jmć P. Wwdy Podolſkiego dzwony tuteyſze ogłaſzają. Są tu *præſentes* JJ. WW. Ichmć PP. Tarło Wojewoda Sandomirſki, Miączynſki Kaſztelan Chełmſki, Oſſolinſki Staroſta Sandomirſki, y innych wielu. W przeſzły Czwartek y dziś Solenne po Mieſcie odprawiły ſię Proceſſye, pod czas ktorych *Præſidium* tuteyſze zręczney ſtrzelby nieuſtannym práwie applaudowało ſtrzelaniem.

Z Gdańſka die 2. Junij. Targi *ad præſens* y po czemuco jeſt tu z tąd donoſi ſię. Zyta Łaſzt *à 90. ad flor: 115. 120.* funtow, Pſzenice pſtrey *à f. 100. ad flor: 160.* białey *ad flor: 200.* Jęczmienia ſtarego *à flor: 90.* ſwieżego *à flor: 140.* Owſa *à flor: 90. flor: 100.* Tatarki *à flor: 60. 70.* Kaſze Tátarcze *à flor: 170. 180.* Jagieł *à flor 240. 250.*

Z Mohylowa die 21. Maji. Z Ukrainy od przyieżdzających tu rożnych ludzi Kupieckiey kondycyi mamy relacye, iż pełna wiadomość Ukrainy, że Azow Woyſka Roſſyiſkie wzięły, jedni twierdzą że przez ſzturm, drudzy że przez akkord, inni że przez przekupienie Kommendanta Azowa. Ciż ſami kupcy twierdzą że Woyſká wielkie Roſſyiſkie z Ammunicyami wielkiemi woiennemi, y wiktuałámi ná lat kilka wźiętemi, uſtáwicznie ná Ukrainę maſzeruią z Páńſtw ſwoich, *communis* prawie wſzytkich *ſenſus*, że ſię z Turkami ná długą zánioſło Woynę, ile wſzyſcy wydźiwić ſię niemogą, ták wielkiemu z iednego Páńſtwá Woyſku.

170

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Wiednia die 19. Maji. Około rozporządzenia Aktu przyszłego Exekwialnego Xcia s. p. Eugeniusza Duchowieństwo osobliwie Arcybiskup tuteczny dyspozycye czyni w wystawieniu iak naywspanialey *CASTRI DOLORIS.* Dworzánie przerzeczonego Xcia, poty zásługi swoie z Kassy Cesarskiey *in pleno* brać będą, poki powoley do usług samego Dworu nászego nie będą mogli bydź applikowáni. Listy z Włoch iuż teraz nic inszego nie maią w sobie, tylko że tak násze y Francuskie iako też inne Woyska są *in motu,* iedne ewakuią mieysca *Præliminaribus Pacis* dla Cesarza Jmci umowione, á drugie następuią ná też same konsystencye. Woysku Hiszpańskiemu bardzo iest w podziwieniu, że tak nagle *Territorium* Xięstwa Toskáńskiego opuściły, ztąd wszyscy wnoszą konsekwencyą, że Dwor Hiszpański z Woyskiem bardzo znácznym gdzie indziey zámierza, co się teraz w prędce odkryć musi. O Osobie, ktorą Rebellizanci Korsykánscy zá krola swego ná wyspie *Corsica* názwáney obráli co raz tu pewnieysze wiádomości, iakoż y teraz z Westfalij iest relácya, że do Miástá *Altenau* názwánego *Baron de Neuhoff* do wszytkich pokrewnych swoich pisał, oznaymuiąc, że on iest ná Wyspie *Corsica* pod Imieniem Theodor I. od Malkontentow támecznych Krolem obrány y obwołány, áby zá tym wszyscy do niego pospieszali y onemu *Consilio & Opere* dopomagali, á on im u Dworu swego pierwsze *stalla* obiecuie. Swieższe z Wenecyi listy o nim upewniaią, że się iuż aktualnie dał koronować, y pewną liczbę Woyska do dobywánia ostátniey ná tey Wyspie Fortecy *Bastia* názwáney, w ktorey ieszcze *Præsidium* Genueńskie znayduie się ordynował. Przed kilką dniámi przebiegł tu tędy Kuryer Bawarski *tendens* do Laxenburga do Nayj. Cesarza Jmci, powiadáią że ten Posłániec akceptácyą Dworu Bawárskiego *Præliminarium Pacis & Sanctionis*

Pragma-

Pragmatica miał z sobą przywieść. w Ratisbonie Stany *Imperij* respektem akceptowania *Præliminarium Pacis summoperè desudant*, gdźie Czwarty Artykuł Traktatu Ryzwickiego do tąd iest *pro obice*, ponieważ Jchmść Dyssydenći koniecznie o annihilacyą iego *urgent*, iakoż w tey mierze do samego Cesarza Jmci o toż rekurs uczynili. Z Paryża mamy tu przez ostátniego Kuryera wiadomość, że Nayj. Krolowa Jeymść Francuska *die 16. præsen.* szczęśliwie Krolewnę Jeymość powiłá.

Z Paryża Die 11. Maji Poseł Genueński przez Ministrow Dworu Naszego *urgentissimè* o pomoc u Krola Jmci nie tylko przećiwko Buntownikom Wyspy *Corsica* do władzy Genueńskiey należącey, ale też przećiwko Uzurpatorowi tamże świeżo przybytemu, y tytuł *Vice Reia* czyli Krolewski sobie przywłaszczaiącemu *instat*. Tenże Uzurpator świeżo miał odebráć ná dwoch okrętach armaty y wszelkie Ammunicye woienne, á ieszcze się więcey ludźi y Ammunicyi spodźiewa, co zá rezolucya od Dworu naszego nastąpi, czas nauczy, ile koniekturuią, że tę maszkárę Hiszpania stroi, á osobliwie, ieżeli o tym inne Potencye *conniventer* wiedzą. To iest iednak pewna, że Dwor nasz tey odmiany dużo apprehenduie, obawiaiąc się, żeby ná tey Wyspie Gniazda Rozboynikow nie záłożono, ktoreby *Commercio* Morskiemu bardzo było szkodliwe. Do wszytkich Regimentow naszych wyszedł Krolewski Ordynans, żeby od każdey Chorągwi tak piechotney iako y konney po 14. ludźi odprawiono.

Z Peterburga Die 16. Maji. Donoszą, że kiedy Poseł Perski po odprawionym do Rezydencyi tuteczney wiezdźie publicznym názáiutrz u Nayj. Monarchini Rossyiskiey miał audencyą, y w Mowie się miáney nie co zaćiął, w prędce przyszedłszy do sensu rzekł; Przepraszam żem się pomylił, y w mowie swoiey zastanowił, gdyż Cień tak Wielkiey y Waleczney Monarchini może y nayśmielszego *vertere in confusionem &c.* Przybiegł tu wtych dniach od Azowa z pożądáną wiadomośćią Kuryer, że Basza komendę Azowa máiący *ob defectum* Wiktuałow y Ammunicyi Woienney z kapitulowac

wac

wać miał z Jm. Pm. Feltmarszałkiem Minichem, iákoż śię Dwor náſz w krotce powtornego z konfirmacyą tego Akkordu ſpodźiewa kuryera. Xżę Jmść *Heſſenhomburg* Generał Artyleryi o założoney ná Ukrainie konſyſtencyi ſwoiey przez umyślnego Dworowi donioſł, y że *medijs April.* w kilkadźieśiąt tyśięcy Woyſká Jm P. Feltmarſzałek *Lacy* pominął go pod Azow z znáczną Artyleryą, y innemi potrzebami woiennemi. Pogrzeb Jm P. Jagodźinſkiego Generała *encheff* y Miniſtra z wielką wſpaniałośćią odprawił śię (ktory śię dla obſzerności tu niekłádźie) káżdemu bez dyſtynkcyi Człowiekowi y Zołnierſtwu flory ná kápeluſze rozdawáno. Przednieyſzych zaś obrączkámi złotemi, expreſſyą we wnątrz dźień Narodzenia y śmierći tegoż Graffa w ſobie máiącemi regalizowano.

Z Wenecyi Die 3. Maji U nas tu Okręty Ammunicyami y Wiktuałámi czym prędzey opatruią, ná iáką by zaś imprezę rożni rożnie konjekturuią; z Konſtantynopolu záſzłá tu pewna wiádomość, że między poſpolſtwem tamecznym, á oſobliwie między Janczarámi záwziętość przećiwko Rządom coraz śię bardźiey ſzerzy, oſobliwie *ex metu* irrupcyi Moſkwy, dla czego śię nie odmienney rewolucyi ſpodźiewáią, lubo Wezyr Wielki wſzelkiemi ſpoſobámi temu zábiega; Jakoż *eo intuitu* Janczarom y Spahom zátrzymane żołdy popłácono, áby iákiemu nie podpaść nie ukontentowániu. Po wſzytkich Prowincyach Ordynanſe do Woyſk powychodźiły, żeby częśćią przećiwko Perſom, częśćią też przećiwko Moſkwie czymprędzey ruſzyły śię, zábiegáiąc *defenſivè* ile możności inkurſyi dalſzey.

Z Berlina Die 26. Maji. Dwor w Krolewcu przedtym rezyduiący przed kilką dniami tu záwitawſzy, od Regnanta náſzego *tenerrimè* był przyięty y traktowany; *Die 21. præſen.* po obaczonym Ceukhauzie álbo Arſzenale przy po trzykroć z 90. Armat powtorzoney Salwie, ztąd ku Francyi ruſzył śię, ktorego przez Páńſtwo tuteczne 200 Huſſaryi *ad confinia noſtra* konwojowáli.